

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра психології особистості та соціальних практик

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« _____ » 2023 р.

ПРОГРАМА

ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

спеціальності 053 Психологія

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія

Київ 2023

Розробники:

Сергеєнкова Оксана Павлівна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології особистості та соціальних практик;
Рева Олена Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології особистості та соціальних практик

Викладачі:

Сергеєнкова Оксана Павлівна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології особистості та соціальних практик;
Калішук Світлана Миколаївна – доктор психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології особистості та соціальних практик
Цюман Тетяна Петрівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології особистості та соціальних практик

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти

Протокол від 28 серпня 2023 р. № 8
Секретар _____ (Тетяна ХОМИК)

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології особистості та соціальних практик

Протокол від «21» серпня 2023 р. № 8
Завідувач кафедри _____ Оксана СЕРГЕСНKOBA

Програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія)

21.08.2023 р.
Керівник освітньої програми Л. Столярчук Олеся СТОЛЯРЧУК

Програму перевірено

01.09.2023 р.
Заступник декана _____ Роман ПАВЛЮК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» 20__ р., протокол № ____

1. Опис програми практики

Найменування показників	Характеристика за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	7,5/225	
Курс	6	6
Семестр	11	11
Кількість змістових модулів з розподілом:		
Обсяг кредитів	7,5	7,5
Обсяг годин, в тому числі:	225	225
Кількість тижнів		
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання практики

Мета – збагачення професійної компетентності студентів у галузі кризової психології, набуття навичок самостійного дослідницького пошуку та творчого вирішення соціально-психологічних проблем особистості в умовах екстремальних ситуацій, підвищення психологічної культури здобувачів.

Завдання практики:

- систематизація і розширення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання за освітньо-професійною програмою підготовки фахівця магістерського освітнього рівня та удосконалення здатності їх творчого застосування на практиці;
- формування навичок комплексного використання психологічного інструментарію;
- вироблення умінь менеджменту та застосування основних психологічних практик і технологій;
- підсилення вміння аналізувати та інтерпретувати результати власної проєктувальної діяльності, а також здатності визначати ефективність продукту цієї діяльності;
- формування індивідуального творчого стилю професійної діяльності.

3. Результати проходження практики

Відповідно до Освітньо-професійної програми 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, переддипломна практика забезпечує формування таких загальних та фахових компетентностей:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

- ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.
- СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики.
- СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості.
- СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.
- СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

Відповідно до Освітньо-професійної програми 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, переддипломна практика забезпечує оволодіння такими **програмними результатами навчання**:

- ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
- ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних і надійних методів.
- ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.
- ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.
- ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

4. Програма практики

Переддипломна практика студентів у якості психолога-дослідника є складовою частиною професійної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти і згідно з навчальним планом організовується в 11 семестрі. Науково-методичною основою для проходження виробничої практики зі спеціалізації є низка прослуханих студентами курсів, таких як «Екстремальна психологія з практикумом», «Теорія і практика сучасних психологічних досліджень», «Кризова психологія з практикумом», «Психологія насильства», «Психотехніки допомоги в ситуації втрати та горя», «Психологія допомоги особистості в умовах надзвичайних ситуацій», «Психологія залежної поведінки», «Практикум з кризового консультування» тощо та досвід, набутий під час

проходження інших видів практик.

Прикладні завдання:

1. Розробка пам'ятки (у формі друкованого буклету), що містить алгоритм організації роботи студента над навчально-професійним (дипломним) проектом.
2. Створення візуальних матеріалів презентації результатів власного дослідження за темою навчально-професійного проекту (ММП, відеоролик, інфографіка).
3. Розробка соціально спрямованого продукту, що висвітлює та підтверджує практичну спрямованість власного навчально-професійного (дипломного) проекту, наприклад: програма тренінгу для певної категорії населення, рекомендації щодо збереження здоров'я студентів, програми зменшення негативного впливу екстремальної чи кризової ситуації на різні групи постраждалих, алгоритм психологічної самопомоги у вигляді рекламних проспектів, брошур, пам'яток, відеофільмів, відеороликів тощо.

Базою проходження переддипломної практики здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти можуть бути: кафедри психології, Кризовий центр медико-психологічної допомоги на базі Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України, центри практичної психології, центри соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді, Київський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, центри зайнятості, неурядові організації. Для виконання завдань практики студенти можуть бути скеровані і в інші установи й організації, де здійснюється практична діяльність психологічного спрямування.

Предметом практики є змістові, організаційні, навчально-методичні аспекти наукової діяльності психолога.

Змістовий модуль 1.

Психологічні практики та навички дослідницької діяльності психолога в галузі екстремальної та кризової психології

Перший етап – ознайомчий.

На цьому етапі студент здійснює:

- узагальнення результатів теоретичного та емпіричного етапів дипломного дослідження в галузі екстремальної та кризової психології, вивчення навчально-методичної документації щодо вимог їх оформлення;
- створення візуальних матеріалів презентації результатів власного дослідження за темою навчально-професійного проекту (ММП, відеоролик, інфографіка).
- розробка соціально спрямованого продукту, що висвітлює та підтверджує практичну спрямованість власного навчально-професійного (дипломного) проекту, наприклад: програма тренінгу для певної категорії населення, рекомендації щодо збереження здоров'я студентів, програми зменшення негативного впливу екстремальної чи кризової ситуації на різні групи постраждалих, алгоритм психологічної самопомоги у вигляді

рекламних проспектів, брошур, пам'яток, відеофільмів, відеороликів тощо.

Змістовий модуль 2. Організаційно-методичні аспекти та рефлексія результатів переддипломної практики

Другий етап – основний .

На цьому етапі студент здійснює:

- розробку пам'ятки (у формі друкованого буклету), що містить алгоритм організації роботи студента над навчально-професійним (дипломним) проектом;
- презентацію створених розробок студентам другого (магістерського) рівня вищої освіти (на спільній зустрічі студентів 5 та 6 курсів);
- рефлексію результатів практики та підготовку звітної документації (ММП результатів навчально-професійного проекту, соціально спрямований продукт дослідження, пам'ятка для студентів, звіт, щоденник практики);
- участь у звітній конференції з практики та складання заліку.

5. Контроль навчальних досягнень

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Розробка візуальної презентації результатів власного дослідження за темою навчально-професійного проекту	30	1	30		
Розробка соціально спрямованого продукту, що висвітлює практичну спрямованість власного навчально-професійного (дипломного) проекту у галузі екстремальної та кризової психології	30	1	30		
Розробка пам'ятки (у формі друкованого буклету), що містить алгоритм організації роботи студента над навчально-професійним (дипломним) проектом	20			1	20
Презентація матеріалів для студентів другого (магістерського) рівня вищої	10			1	10

освіти					
Оформлення щоденника, написання звіту	10			1	10
	Разом		60		40
Максимальна кількість балів: 100					

5.2. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Контроль роботи студентів під час проходження ними виробничої практики зі спеціалізації відбувається відповідно до її етапів. Критерії оцінювання роботи студента під час практики викладені у таблиці 5.2.

Таблиця 5.2

Зміст і критерії оцінювання роботи студента

Зміст роботи та її функціональне призначення	Форма звітності	К-сть одиниць	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. 1. Візуальна презентація результатів власного дослідження за темою навчально-професійного проекту (визначення спроможності студента до самостійного узагальнення, систематизації інформації, формулювання кваліфікованих висновків)	ММП	1	30
2. Соціально спрямований продукт, що висвітлює практичну спрямованість власного навчально-професійного (дипломного) проекту у галузі екстремальної та кризової психології (виявлення здатності студента до здійснення різних видів діяльності кризового психолога, визначення якості володіння студентом методичними компетентностями)	Брошура/ програма/ проспект/ відеофільм	1	30
Змістовий модуль 2. 1. Пам'ятка (у формі буклету), що містить алгоритм організації роботи студента над навчально-професійним (дипломним) проектом (виявлення вміння студента розробляти та застосовувати превентивні програми збереження психологічного здоров'я людини)	Пам'ятка	1	20
2. Презентація матеріалів для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти	Виступ	1	10

3.Оформлення звітної документації (визначення здатності студента до рефлексії, оцінювання й оформлення результатів практики)	Звіт, щоденник	1	10
--	----------------	---	----

5.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль проводиться у вигляді диференційованого заліку.

5.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного опанування

6. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Поліщук С.А. Психологічні практики в системі підготовки практичних психологів. Суми: Університетська книга, 2013. – 134 с.
2. Система практик у професійній підготовці психологів : навч.-метод. посібник / за ред. Г. К. Радчук. – Тернопіль : ТНПУ, 2017. – 416 с.

Додаткова література:

1. Гончарук Н. М. Психологічна практика: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський, 2007. 176 с.
2. Двіжона О. В. Руснак І. С. Методика викладання психології. Чернівці : Рута, 2006. 232 с.
3. Екстремальна психологія: Підручник / За заг. ред. проф. О.В. Тімченка –

- К.: ТОВ "Август Трейд", 2007. – 502 с.
4. Жуков С. М., Самойлов В. В. Викладання психологічних дисциплін у сучасних навчальних закладах: навч. посіб. Артемівськ: ДонУП, 2015. 435 с.
  5. Сазоненко Г.С. Компетентність у системі неперервної освіти: акмеологічна модель : наук.-метод. посіб. Макарів: Софія, 2013. 416 с.

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра психології особистості та соціальних практик

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____

(вид і назва практики)

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет _____

Кафедра _____

Спеціальність _____

Освітній рівень _____

Освітня програма _____

Спеціалізація _____

(назва)

_____ курс, група _____

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи „___” _____ 20__ року

_____
(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
Підприємства, організації, установи “___” _____ 20__ року

_____
(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження практики

Дата складання заліку „___” _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів _____
(цифрами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від вищого навчального закладу

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

